

POSUDEK OPONENTA

POSUDEK MAGISTERSKÉ PRÁCE STUDENTA MICHALA DOBÍHALA: ÚSTUP BUDNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ A DYNAMIKA SUKCESE LESA V KRKONOŠÍCH

Jak vyplývá z názvu práce, Michal Dobíhal se ve své magisterské práci věnuje sukcesi lesa na vysokohorských loukách a pastvinách opuštěných po zániku budního hospodářství v okolí šesti vybraných bud v Krkonoších. Cílem práce bylo shrnout aktuální poznání o rozsahu budního hospodářství v Krkonoších a s pomocí analýzy historických mapových podkladů, leteckých snímků a dendrochronologie rekonstruovat sukcesi lesa na opuštěných loukách a pastvinách. Cíle práce jsou jasně stanoveny a již v úvodu lze konstatovat, že takto vytyčené cíle byly splněny.

Práce s literaturou:

Práce má standardní strukturu a je logicky členěna do kapitol. Psána je srozumitelným jazykem na velmi dobré úrovni a obsahuje pouze minimum překlepů. Student prokázal schopnost velmi dobré práce s odbornou literaturou a schopnost logicky si informace utřídit. Zároveň prokázal velmi dobrou orientaci ve studované problematice. Některé kapitoly, například o budním hospodářství (historie z Alp a jiných pohoří, charakteristika stavení, vymezování hranic mezi panstvími), ochraně přírody či vývoji lesního hospodářství v Krkonoších, jsou podle mého názoru až příliš obsáhlé nebo souvisí s tématem práce pouze volně, přestože přináší čtenáři zajímavé informace.

K této části práce připojuji poznámky:

- *U fyzickogeografické charakteristiky zájmového území v okolí Pudlovy a Martinovy boudy je uvedeno, že se zde podle půdní mapy nacházejí alpské půdní formy a podzoly. Chybí zde však citace, podle které mapy je tato informace uvedena a co se za termínem alpské půdní formy skrývá.*
- *U historie Pudlovy boudy je zajímavé tvrzení, že se nazývá podle "muže s pudlem". Nenarazil jste na jiné vysvětlení? Pudlování je proces při výrobě železa.*

Použité metody, postupy, argumentace a interpretace:

Zadání diplomové práce bylo postaveno na kombinaci tradičních krajinně ekologických metod, tzn. analýzy historických mapových podkladů a klasifikace leteckých snímků, s metodami dendrochronologickými. Michal Dobíhal prokázal osvojení těchto metod. Kladně hodnotím postup při klasifikaci leteckých snímků, kdy student použil několik klasifikačních metod a nejvhodnější z nich vybral až po verifikaci výsledků klasifikace. Zmíněny jsou i nejistoty klasifikace a nejistoty při zjišťování stáří stromů. Michal Dobíhal si jich je vědom a přiznává je. Diskusi výsledků pak považuji za zdařilou.

K výsledkům a jejich interpretaci bych ale měl výhradu k volbě intervalů kartogramu vyjadřujícího rychlost sukcese. Horní a spodní hranice změny zalesnění (-50, 50 m²/rok) je u naprosté většiny studovaných období nereálná. Pokud je vyhodnoceno zarůstání čtverců 20x20 m, tj. 400 m², pak nemůže být rychlost, u většiny snímků za interval 14 let, vyšší než 29 m²/rok. Reálná je tato rychlost pouze u změny zalesnění v období 1950-1958.

U popisu a interpretace výsledků bych dále očekával pokus o vysvětlení rychlosti zarůstání například sklonem svahů, orientací, vzdáleností od bud či jiným faktorem, ale chápu, že již v této podobě byl objem prací nadstandardní.

K této části práce připojuji následující dotazy:

- *Na str. 139 je uvedeno, že v období 1998-2012 dochází ke zrychlení sukcese lesa vlivem teploty. Takto jsou výsledky interpretovány hlavně v pohořích, která nebyla výrazněji postižena acidifikací. Nemůže být ale toto zrychlení v Krkonoších způsobeno zlepšením stavu půd a zpřístupněním živin?*
- *Nemohou být odlišné půdní poměry na lokalitách důvodem odlišné rychlosti sukcese?*

Odborný přínos

Práce přináší nové empirické poznatky k rychlosti sukcese lesa na opuštěné zemědělské půdě ve specifických vysokohorských podmínkách.

Formální stránka

Práce má standardní strukturu, psána je odborným jazykem na velmi dobré stylistické úrovni a obsahuje jen malé množství překlepů.

Z formálních připomínek bych studenta upozornil na následující:

- V textu se opakovaně objevuje chybná forma citace na začátku věty. Pokud věta začíná citací práce autora, uvádí se v závorce pouze rok vydání a nikoliv autor a rok.
- Kapitulu 5.2 "Vymezení zájmových území" bych předřadil kapitole 5.1 "Fyzickogeografická charakteristika Krkonoš", která se na vymezená území odkazuje, ale čtenář zatím jen matně tuší, která území to jsou.
- Pokud jsou v práci uvedeny grafické prvky (obrázky, tabulky), uvádějí se na ně odkazy v textu. V předložené práci chybí odkazy například na obrázky 7, 8, aj.
- V textu je na několika místech zmíněna pedologická mapa ČR, ovšem není uvedeno, o kterou mapu se jedná. Navíc bych očekával, že v práci, která se věnuje sukcesi lesa, kde jsou půdní poměry jedním z důležitých faktorů, bude půdní mapa uvedena.
- Legenda u obrázku 32, 33, 34 má chybně uvedenu horní hranici intervalu (správně -49.9).
- Mapy dendrochronologického výzkumu neukazují interpolací odhadnutý věk porostu, ale období uchycení.

Souhrnné hodnocení:

Michal Dobíhal prokázal schopnost samostatné práce, práce s odbornou literaturou, velmi dobrou orientaci ve studované problematice a schopnost utřídit a kriticky zhodnotit získané informace. Práce podle mého názoru splňuje nároky na magisterskou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě s hodnocením výborně - velmi dobře podle průběhu obhajoby.

V Praze 5. 9. 2018

RNDr. Tomáš Chuman, Ph.D.